

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący)
SSN Tomasz Przesławski (sprawozdawca)
SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z odwołania K. T.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr [...] z dnia 23 czerwca 2022 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu,
ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 179,

z udziałem J. W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 18 lutego 2025 r.,

**uchyla zaskarżoną uchwałę i przekazuje sprawę Krajowej
Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.**

Tomasz Przesławski Oktawian Nawrot Aleksander Stępkowski

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: „Rada”, „KRS”): uchwałą nr [...]1 z 6
listopada 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia
urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu,

ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2019 r., poz. 179, przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie J. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu oraz nie przedstawiła wniosku o powołanie P. C., P. D., J. K. oraz K. T. do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

K. T. złożyła do Sądu Najwyższego odwołanie od powyższej uchwały. Pozostali uczestnicy postępowania nie złożyli odwołań, wobec czego uchwała nr [...]1 z dnia 6 listopada 2019 r. w odniesieniu do tych kandydatów jest prawomocna.

Sąd Najwyższy orzeczeniem z dnia 27 maja 2020 r., sygn. akt I NO 5/20, uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu Sąd Najwyższy wskazał, że kandydatura K. T. nie została rozpatrzona wszechstronnie przez Krajową Radę Sądownictwa, ponieważ z uzasadnienia uchwały nie wynika jednoznacznie, dlaczego dokonano wyboru kandydata, który nie legitymuje się wymiernymi – lepszymi kwalifikacjami, czy poparciem Kolegium i Zgromadzenia danego sądu. Sąd Najwyższy podniósł, że Rada przedstawiła argumenty na rzecz kandydatury J. W. i jego przewagi nad kandydaturą odwołującej się, ale uczyniła to w sposób niepełny i niekonsekwentny, wskazując m.in. na większą stabilność orzecznictwa wybranego kandydata oraz większe praktyczne doświadczenie zawodowe. W ocenie Sądu Najwyższego, konkluzje Rady budzą wątpliwości, ponieważ stwierdzenie o większym praktycznym doświadczeniu zawodowym J. W. niż K. T. stoi w sprzeczności z ustalonym przez Radę stanem faktycznym. W świetle okoliczności powołanych w odwołaniu i niezaprzeczonych przez Radę, wątpliwości budzi także ustalenie, że orzecznictwo odwołującej się cechuje się niższą stabilnością niż orzecznictwo sędziego wskazanego przez Radę. Sąd Najwyższy zwrócił również uwagę, że o ile Rada nie jest związana opinią trzyosobowego zespołu, to – w przypadku podjęcia odmiennej od rekomendowanej decyzji – powinna podać konkretne powody, dla których zamierza od niej odstąpić. Tymczasem z uzasadnienia zaskarżonej uchwały nie wynika, dlaczego Krajowa Rada Sądownictwa nie podzieliła stanowiska zespołu odnośnie do kandydatury K. T.. Sąd Najwyższy wskazał również, że brak opinii Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji Lubelskiej nie zwalnia Rady z obowiązku

konkretnego uzasadnienia, dlaczego uznaje ona opinię zgromadzenia ogólnego sędziów za zbyt dużą na potrzeby danego postępowania.

W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę nr [...]2 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie J. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu oraz nieprzedstawienia wniosku o powołanie Pani K. T. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

Odwołanie od powyższej uchwały wniosła 30 października 2020 r. K. T., zaskarżając uchwałę z powodu jej sprzeczności z prawem.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 24 marca 2021 r. w sprawie o sygn. akt I NKRS 45/21, wydanym w ramach niniejszego postępowania nominacyjnego, uchylił zaskarżoną uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...]2 z dnia 4 sierpnia 2020 r. w całości i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę nr [...]3 z dnia 10 czerwca 2021 r. w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie J. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu oraz nieprzedstawienia wniosku o powołanie K. T. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

Odwołanie od powyższej uchwały wniosła uczestniczka postępowania K. T., zaskarżając uchwałę w całości.

Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 31 maja 2022 r. o sygn. akt I NKRS 150/21, uchylił zaskarżoną uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa nr [...]3 z dnia 10 czerwca 2021 r. i przekazał sprawę Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania.

Uchwałą nr [...] z 23 czerwca 2022 r. Krajowa Rada Sądownictwa:

1. przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosek o powołanie J. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu;

2. nie przedstawiła Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie K. T. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

Na posiedzeniu w dniu 20 czerwca 2022 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa, po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami i ich przeanalizowaniu, w tym z orzeczeniem Sądu Najwyższego o sygn. akt I NKRS 150/21, zapadłym w niniejszym postępowaniu nominacyjnym, omówił szczegółowo kandydatów, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. Podczas głosowania członkowie zespołu na K. T. oddali 2 głosy „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się”, a na J. W. oddali 1 głos „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się”. W wyniku powyższego głosowania, zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Krajowej Radzie Sądownictwa na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu K. T..

Krajowa Rada Sądownictwa, nie podzielając stanowiska zespołu, uznała, że Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej zostanie przedstawiony wniosek o powołanie J. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa J. W. posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz wieloletnie doświadczenie zawodowe, a także wszechstronną, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje w praktyce zawodowej, dające rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w Radomiu.

O przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej J. W. zdecydował zatem całokształt okoliczności sprawy, a w szczególności wieloletnie, bogate doświadczenie zawodowe, zdobyte przez niego podczas pracy orzeczniczej w wydziale grodzkim i wydziałach karnych sądu rejonowego oraz sądu okręgowego, jak również w ramach delegacji do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości, wnioski płynące z bardzo pozytywnej oceny jego pracy i kwalifikacji zawodowych, potwierdzające rzetelną praktykę zawodową oraz umiejętności predestynujące do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego, a także poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w Lublinie.

W głosowaniu na posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 23 czerwca 2022 r. na:

1. K. T. oddano 2 głosy „za” oraz 9 głosów „przeciw”, przy 7 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 18 osób), w rezultacie czego nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,
2. J. W. oddano 15 głosów „za”, nie oddając głosów „przeciw”, przy 3 głosach „wstrzymujących się” (przy udziale 18 osób), w rezultacie czego uzyskał wymaganą bezwzględną większość głosów.

Pismem z 1 sierpnia 2022 r. K. T. (dalej: „skarżąca”) zaskarżyła uchwałę KRS z 23 czerwca 2022 r. w całości.

Zaskarżonej uchwale zarzucono:

1. obrazę prawa materialnego, to jest:
 1. przepisów art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, z których wynika obowiązek organów publicznych ścisłego respektowania przepisów prawa oraz art. 45 ust. 1. Konstytucji, z którego wynika prawo Skarżącej do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny organ – poprzez rozpoznanie sprawy przez Krajową Radę Sądownictwa, która w tym postępowaniu procedowała w sposób rażąco przewlekły, stronnictwo, oczywiście faworyzując Sędziego J. W. i równie oczywiście dyskryminując Skarżącą; Radę, w której zasiadali sędziowie, co do których istnieją wątpliwości co do ich bezstronności, a co do niektórych Skarżąca złożyła wnioski o wyłączenie ich od rozpoznania niniejszej sprawy, a który to wniosek nie został rozpoznany, a także sędziowie, którzy podjęli działania nieprzewidziane przez żaden przepis prawa mające na celu zdyskredytowanie Skarżącej, a przez to wpłynęli na treść uchwały,
 2. przepisów art. 32 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, nakazujących sprawiedliwe oraz równe traktowanie i zakazujących dyskryminacji – poprzez rażąco niesprawiedliwe, nierówne, a wręcz dyskryminujące traktowanie Skarżącej,

3. przepisów art. 2, 32 ust. 1 i 2, 45 ust. 1, art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, 33 ust. 1, 35 ust. 1 i 2, art. 44 ust. 1 u.k.r.s. oraz przepisów art. 42 a § 1, 82 § 2, art. 107 § 1 pkt 1), 3) i 5) ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: „p.u.s.p.”) poprzez wywiedzenie z samego faktu podniesienia, ocenionego przez Radę merytorycznie, zarzutu odwoławczego podniesionego w jednym z rozpoznanych już wcześniej przez Sąd Najwyższy odwołań niekorzystnych dla Skarżącej wniosków, choć rodzaj i treść podnoszonych przez uczestnika zarzutów odwoławczych w żaden sposób nie mieści się w określonym ustawami katalogu kryteriów dopuszczalnych w procedurze konkursowej, a także poprzez uznanie, że sformułowanie przez Uczestniczkę konkretnego zarzutu odwoławczego stanowi naruszenie prawa w sytuacji, kiedy podobne zachowania innych, znajdujących się dokładnie w takiej samej sytuacji procesowej uczestników innych postępowań konkursowych za takie naruszenie uznawane nie były,
4. przepisów art. 2, 32 ust. 1 i 2, 45 ust. 1, art. 54 i 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 i 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 u.k.r.s. poprzez przyjęcie za kryterium i podstawę rozstrzygnięcia na niekorzyść Skarżącej zachowań mieszczących się w granicach gwarantowanej jej konstytucyjnie wolności wypowiedzi,
5. naruszenie art. 2, art. 32 i art. 60, art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez niedokonanie oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, a także oparcie rozstrzygnięcia na przesłankach niewskazanych w ustawie w wyniku czego Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej Krajowa Rada Sądownictwa przedstawia wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku Sędziego Sądu Okręgowego w Radomiu innego Uczestnika, a nie Skarżącej, posiadającej od wybranego Kandydata oczywiście wyższe kwalifikacje,

6. przepisu art. 32 i 60 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 398²⁰ k.p.c. i art. 44 ust. 3 u.k.r.s. poprzez nieuwzględnienie przy ponownym rozpoznaniu sprawy wykładni przepisów art. 32 i art. 60 Konstytucji zawartych w uzasadnieniach wyroków Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r. w sprawie I NO 5/20, z 24 marca 2021 r. w sprawie I NKRS 45/21 oraz z 31 maja 2022 r. w sprawie I NKRS 150/21,
7. naruszenie art. 2, art. 32 i art. 60, art. 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez dokonanie oceny kandydatów według stanów przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia istniejących w różnych datach – w odniesieniu do Uczestnika na czas ostatniego posiedzenia plenarnego Rady, w odniesieniu do Skarżącej na czas zgłoszenia, co oznacza kilkuletni okres różnicy,
8. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść uchwały, to jest:
 1. przepisów art. 2, 32 ust. 1 i 2, 45 ust. 1, art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, 35 ust. 1 i 2, art. 44 ust. 1 u.k.r.s. oraz przepisów art. 42 a § 1, 82 § 2, art. 107 § 1 pkt 1), 3) i 5), art. 110 § pkt 1) i 2), art. 111-121 § 1-6 p.u.s.p. oraz przepisów art. 398¹ § 1 – 398²¹ k.p.c. poprzez przeprowadzenie postępowania – tym razem w szczątkowej postaci – w istocie odwoławczego i merytoryczne rozpoznanie zarzutu podniesionego przez Skarżącą w odwołaniu od pierwszej uchwały Rady przez samą Krajową Radę Sądownictwa, chociaż odwołanie przysługiwało Skarżącej do Sądu Najwyższego i wymagało zastosowania zastrzeżonej dla postępowania przed tym sądem procedury,
 2. naruszenie przepisu art. 33 ust. 1 i 2, art. 35 ust. 2 i 35 ust. 2 pkt 1), art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez nierozpoznanie sprawy w sposób wszechstronny, w oparciu o kryteria określone w ustawie i dokonanie wyboru kandydata, który oczywiście nie legitymuje się wymiennie lepszymi kwalifikacjami, rozpoznanie sprawy w oparciu o przesłanki niezgodne z rzeczywistym stanem rzeczy oraz nie wynikające z udostępnionej Radzie w postępowaniu dokumentacji, a przez to nieweryfikowalne pod kątem zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy oraz

- przepisami prawa, rażąco dowolną ocenę dowodów dokonaną przez Radę opiniującą w składzie kolegiальnym, w tym dokonanie samodzielnej oceny danych, które wchodzą w zakres oceny kwalifikacyjnej, a przez to uznanie, że kandydatka nie spełnia przesłanek do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego w stopniu wyższym, niż wybrany kandydat, pomimo braku jakichkolwiek podstaw do wyciągnięcia takiego wniosku;
3. przepisu art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 u.k.r.s. przez rozpoznanie sprawy przy przyjęciu za podstawę rozstrzygnięcia stanu rzeczy istniejącego w dacie posiedzenia plenarnego Rady w odniesieniu do Uczestnika postępowania, a w odniesieniu do skarżącej według stanu rzeczy na dzień zgłoszenia;
 4. przepisu art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 i 35 ust. 2 pkt 1), art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez brak z powołaniem się na merytoryczne przesłanki odniesienia w pisemnym uzasadnieniu uchwały do opinii Zespołu KRS rekomendującego przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu skarżącej jako osoby w najwyższym stopniu spełniającej wymagania stawiane kandydatom na urząd sędziego sądu okręgowego, który to Zespół wskazał okoliczności, które przemawiały za udzieleniem takiej rekomendacji,
 5. przepisu art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 i 35 ust. 2 pkt 1), art. 42 ust. 1 u.k.r.s. poprzez nieodniesienie się żaden sposób w uzasadnieniu uchwały do obrazu przepisów prawa stwierdzonych przez Sąd Najwyższy w poprzednich procesach i nie zawarcie w uzasadnieniu wyjaśnienia, dlaczego obecnie, przy podejmowaniu identycznego rozstrzygnięcia jak uchylone, Krajowa Rada Sądownictwa nie wyeliminowała błędów stwierdzonych przy poprzednich rozpoznaniach sprawy,
 6. przepisu art. 33 ust. 1 u.k.r.s. poprzez jego niezastosowanie oraz art. 35 ust. 2 pkt 1) u.k.r.s. przez jego błędną wykładnię, co doprowadziło do nierozpatrzenia sprawy w sposób wszechstronny, nakazany powołanymi przepisami kandydatury Skarżącej, jak również albo pominięcia, albo uznania za nieistotne pewnej części kompetencji posiadanych przez Kandydatkę, a którymi nie mógł wykazać się wskazany przez Radę do przedstawienia Prezydentowi Kandydat, jak również dokonanie oceny Skarżącej w oparciu o

różne kryteria, niż poddawane ocenie w innych, podobnych postępowaniach przed Radą, a także w oparciu również o wyniki swoistego rodzaju „research’u”, przeprowadzonego bez podstawy prawnej przez niektórych członków Rady, na okoliczności, które powinny być irrelewantne z punktu widzenia celu tego postępowania oraz regulujących proces przepisów, co skutkowało wydaniem uchwały rażąco dowolnej i w takim samym stopniu sprzecznej z dostępnym KRS materiałem dowodowym, a co w konsekwencji doprowadziło do wskazania przez Radę kandydata o kwalifikacjach ewidentnie niższych od kwalifikacji Skarżącej, jako kandydata spełniającego w najwyższym stopniu kryteria ustawowe, zamiast Odwołującej się, posiadającej obiektywnie wyższe kwalifikacje merytoryczne i dającej rękojmię należytego sprawowania wymiaru sprawiedliwości,

7. przepisów art. 28 ust. 3, 29 ust. 2. 32 ust. 1 i 1a i art. 44 ust. 1 u.k.r.s. oraz § 23 ust. 2 i 3 Uchwały Nr 158/2019 z dnia 24 stycznia 2019 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa (M.P. z dnia 18 lutego 2019 r. – zwanego dalej Regulaminem KRS) poprzez niezawiadomienie Kandydatki o żadnej czynności podejmowanej przez Radę w toku postępowania po zwrocie sprawy przez Sąd Najwyższy, w tym o terminie posiedzenia, na którym miała być rozpoznawana jej sprawa, co realnie pozbawiło ją możliwości złożenia zmodyfikowanego wniosku o wyłączenie od rozpoznania poszczególnych członków Rady.

Podnosząc powyższe zarzuty wniosła o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Krajowej Radzie Sądownictwa.

W odpowiedzi na odwołanie KRS wniosła o jego oddalenie. Rada wskazała, że Uchwała, od której zostało wniesione odwołanie, zapadła w ramach przysługujących Krajowej Radzie Sądownictwa ustawowych kompetencji, na podstawie prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych i przy zastosowaniu właściwych przepisów, a złożone odwołanie stanowi jedynie bezzasadną polemikę ze sformułowaną przez Radę oceną materiałów sprawy i zajęтым stanowiskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wywiedzione w niniejszej sprawie odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności odnieść należy się jednak do samej istoty postępowania w przedmiocie weryfikacji uchwał KRS prowadzonego przed Sądem Najwyższym. W myśl art. 44 ust. 1 u.k.r.s. uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego wyłącznie z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem. Chodzi w tym przypadku zarówno o zgodność z przepisami prawa materialnego, jak i procesowego (wyrok Sądu Najwyższego z 29 lipca 2014 r., III KRS 12/14). Podstawy odwołania nie mogą zatem stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (zob. wyrok Sądu Najwyższego: z 8 października 2014 r., III KRS 45/14; z 8 listopada 2017 r., III KRS 29/17; z 15 stycznia 2019 r., I NO 1/18; z 27 marca 2019 r., I NO 59/18). Sąd Najwyższy jest bowiem sądem prawa nie sądem faktu.

Odwołanie od uchwały KRS wniesione na podstawie art. 44 ust. 1 u.k.r.s. może prowadzić wobec tego jedynie do formalnej kontroli stosowania przez Radę reguł postępowania dotyczących przestrzegania prawem określonych kryteriów i procedur postępowania (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 20 grudnia 1993 r., III AZP 20/93, a także wyrok Sądu Najwyższego: z 26 stycznia 2017 r., III KRS 37/16; z 7 marca 2017 r., III KRS 3/17; z 13 lipca 2017 r., III KRS 17/17; z 27 marca 2019 r., I NO 8/19).

W tak ukształtowanej procedurze weryfikacyjnej, poza kognicją Sądu Najwyższego pozostaje dokonywanie merytorycznej oceny kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie (wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2021 r., I NKRS 64/21). To zadaniem Krajowej Rady Sądownictwa jest bowiem rozpatrzenie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu sędziego i dlatego Sąd Najwyższy nie przeprowadza powtórnego badania kwalifikacji zawodowych i moralnych kandydata do pełnienia urzędu sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z 14 lipca 2016 r., III KRS 17/16 i przywołane tam orzecznictwo). Sąd Najwyższy nie ocenia zatem podjętej przez Radę decyzji z punktu widzenia reguł zasadności. W wyroku z dnia 13 lipca 2012 r. Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, iż „ocena przydatności kandydata należy do Rady” (wyrok Sądu Najwyższego z 13 lipca 2012 r., III KRS 17/12).

Podkreślić należy, że takie postrzeganie roli Sądu Najwyższego w procesie

oceny uchwał KRS znajduje także odzwierciedlenie w judykaturze Trybunału Konstytucyjnego, w której wyraźnie podkreśla się, że przedmiotem kognicji Sądu Najwyższego pozostaje wyłącznie formalny aspekt dostępu do służby związany z przestrzeganiem przez Radę zastosowanych kryteriów i procedur postępowania, a nie sama ocena kwalifikacji czy też predyspozycji danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach postępowania przed Radą, gdyż jakakolwiek ingerencja w tę szczególną postać władztwa przynależnego Radzie skutkowałaby naruszeniem art. 179 Konstytucji RP (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 27 maja 2008 r., SK 57/06, OTK ZU 2008, nr 4, poz. 63).

Zgodnie z art. 33 ust. 1 u.k.r.s. Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone. Nakaz podjęcia uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy oznacza, że Rada nie może pominąć istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wynikających z udostępnionej dokumentacji lub wyjaśnień, czy innych zebranych dowodów, ani dokonać ustaleń sprzecznych z tym materiałem, zaś samo rozstrzygnięcie powinno być wynikiem wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy w sposób, który nie był dowolny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z: 26 kwietnia 2012 r., III KRS 11/12; 22 maja 2012 r., III KRS 14/12; 23 czerwca 2021 r., I NKRS 56/21; 2 lutego 2022 r., I NKRS 170/21). Uzupełnieniem tego przepisu jest art. 35 ust. 2 u.KRS, który stosowany także w postępowaniu przed Radą, nakazuje przy podejmowaniu uchwały, o której stanowi art. 33 ust. 1 u.KRS, brać pod uwagę doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia oraz opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2021 r., I NKRS 64/21).

Artykuł 42 ust. 1 u.k.r.s. nie określa wprost wymaganej treści uzasadnienia uchwał nominacyjnych KRS. Nie powinno jednak ulegać wątpliwości, że ustawodawca nie przyzwala przez to Radzie na arbitralność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2022 r., I NKRS 147/21). Swoboda wyboru kandydatów, którzy zostaną przedstawieni Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej,

nie jest nieograniczona, a wyboru kandydatów nie można odrywać od ustawowych przesłanek czy zgromadzonej w sprawie dokumentacji (wyrok Sądu Najwyższego z 25 maja 2021 r., I NKRS 49/21). Podkreślić należy, że celem uzasadnienia jest wykazanie, że uchwała została podjęta po wszechstronnym rozważeniu okoliczności sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 4 kwietnia 2013 r., III KRS 172/13).

W przedmiotowej sprawie, uzasadnienie zaskarżonej uchwały – w szczególności w części dotyczącej okoliczności, które zdecydowały o nieprzedstawieniu kandydatury odwołującego się Prezydentowi RP – nie dają podstaw do tego, aby przyjąć, że ocena została dokonana w sposób wszechstronny. Treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały może zdaniem Sądu Najwyższego wywoływać u postronnego obserwatora wątpliwości co do rzetelności przeprowadzonej oceny i przyjętych przez Radę kryteriów. Podkreślić należy, że uzasadnienie uchwały KRS jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na wymiar sprawiedliwości w ogólności, pozwala bowiem na poznanie obiektywnych okoliczności, które wpływają na dokonywane przez Radę wybory.

Rada wskazała, że kryterium decydującym był fakt delegacji do Ministerstwa Sprawiedliwości. Rada nie wskazała jednak jak fakt delegacji przełoży się na istotne znaczenie dla praktyki, czy też orzecznictwa sądowego. Delegacja do pełnienia czynności administracyjnych nie może zastąpić niezbędnej praktyki orzeczniczej. Będąc na delegacji w Ministerstwie Sprawiedliwości uczestnik nie sprawował zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. Nie można zapominać, że sędzia jest powoływany przede wszystkim do sprawowania wymiaru sprawiedliwości poprzez swoją działalność orzeczniczą przejawiającą się w rozpoznawaniu spraw. W tym zakresie zarówno skarżący, jak i uczestnik posiadają podobne kwalifikacje. Dlatego nieuzasadnione jest stosowanie kryterium, w którym za wyróżniający element traktuje się czynności pozaorzecznicze, mogą być one wyłącznie dodatkowym elementem całościowej oceny kandydata.

Należy mieć na uwadze, że rekomendacja zespołu nie ma charakteru wiążącego dla Krajowej Rady Sądownictwa. Stanowisko Zespołu może być jedynie wykorzystane przez Radę przy wykonywaniu jej własnej kompetencji, co z kolei zakłada podjęcie uchwały przez Radę po wszechstronnym rozważeniu sprawy, stosownie do wymogów wynikających z art. 33 ust. 1 u.k.r.s. (por. wyrok Sądu

Najwyższego z 14 września 2017 r., III KRS 22/17). W ocenianym postępowaniu Rada nie wskazała jednak w jakikolwiek sposób, dlaczego nie podzieliła rekomendacji zespołu członków KRS, który rekomendował kandydaturę skarżącej.

W wyroku z 31 maja 2022 r., I NKRS 150/21, Sąd Najwyższy wskazał, że „z uzasadnienia uchwały Krajowej Rady Sądownictwa powinno w sposób przejrzysty wynikać przede wszystkim, w jakim stopniu kandydaci spełniają różnicujące ich kryteria, i z jakiego względu różnice te zostały wzięte pod uwagę bądź pominięte w ich ocenie. W analizowanym przypadku brak wyjaśnienia tej okoliczności świadczy o dowolności oceny tego kryterium przez Krajową Radę Sądownictwa – nie sposób bowiem stwierdzić, że zostało ono zastosowane w sposób jednolity w stosunku do obojga kandydatów”. W ocenie Sądu Najwyższego, w niniejszym postępowaniu Rada w nienależyty sposób wykonała nałożony na nią obowiązek.

W powyższych okolicznościach za uzasadniony uznać należało zarzut naruszenia przez Radę art. 33 ust. 1 u.k.r.s. i art. 42 ust. 1 u.k.r.s. i z tego względu uchylić zaskarżoną uchwałę.

Wobec konieczności wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego, na obecnym etapie jako przedwczesne należy uznać odniesienie się do pozostałych zarzutów odwołania.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy przyjmując za podstawę art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 u.k.r.s. uchylił zaskarżoną uchwałę i przekazał Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpatrzenia.

Tomasz Przesławski Oktawian Nawrot Aleksander Stępkowski

[SOP]

r.g.